

PRAHA 1/2 SKÁ TOULKY - BĚVNOV

Ářter 1/2, 20 leden 2015

V dnešních toulkách vás pozvu opět na Prahu 6 a sice do Běvnova. Poprvé jsem zavítala do Běvnova díky Milene z Kudlanky, která mi doporučila návštěvu Běvnovského kláštera. Během let jsem se tu ještě párkrát ocitla a zamilovala si tenhle kout Prahy pro jeho příjemnou atmosféru.

Ářekne-li se Běvnov, napadne většinu lidí benediktinský klášter. Je opravdu překrásný bych Vám doporučila návštěvu Prahy jej nevynechat. Z mnoha objektů v jeho prohlídce patří klášter k tomu nejlepšímu, co jsem v Praze kdy viděla. Troufám si tvrdit, že nejlepší výklad nebyl ten dvouhodinový v areálu kláštera a navíc s milým průvodcem, jsem asi nezávislá. Přesto fotografie z kláštera nenabízím, ani je nemám. Tehdy v tom únorovém mlhavém dni před několika lety jsem nefotila, navíc fotek kláštera je plný internet. Posílám Daniele a potěším vás náhodou fotografií z mé zatím poslední návštěvy Prahy, v listopadu loňského roku. Tehdy jsem se v odpoledním pondělku vypravila tramvají 22 na Běvnovskou Tejnku. Fotografie Tejnky prokládám historií Běvnova.

Běvnov je zmiňován už v desátém století a to díky klášteru založenému r. 993 knížetem Boleslavem II. Vojtěchem. Pověst praví, že v hlubokém lese spatřil jelena, který se chtěl napít ze studánky, ale bránilo mu v tom běvěmi suky. Svátý Vojtěch Běvnov odkryl a v tom vytryskl mohutný pramen. Ve 14. století se "Běvnov-ostrev" dostalo i do znaku Běvnova. Klášter byl vypleněn husity a následně třicetiletou válkou. Dnešní podoba raného baroka má od 1. pol. 18. století. Patří k němu též oranžerie, letohrádek Vojtěcha, glorieta Josefa. Na Běvnovské hřbitově s kaplí sv. Lazara (kam se dříve pohřbívali jen duchovní) odpovídá mj. i Karel Kryl. Už krátce po založení kláštera přemístili do tady míst zemědělců, hospodářů, stávaly zde vinice. Směřem ke Staroběvnovské opavě opakované lomy. K vinicím patřily i usedlosti – Liborka, Závěrka, Kylišmonka. A také Tejnka, o které bude ještě řeč. Roku 1277 dal opat Godefrid z Běvnovského opatství postavit dřevěný větrný mlýn. Náhradila kamenná válcová větrná s pískovcem, ve mlýně se pro potřeby kláštera mlelo až do konce 19. století. Roku 1902 byla v novorenesančním stylu postavena obytná budova a otevřena restaurace. Nyní je tento objekt v soukromých rukou a je zde restaurace. Adresa - U Větrníku 1, tramvají směrem Petřiny. Ke konci 19. století začal Běvnov rást, obyvatel se zvyšoval. Rozdělil ho lze zhruba na Velký a Malý Běvnov (přes obě Hvězda), vilový Běvnov prvorepublikových vil mezi strahovským stadionem a Bělohorskou ulicí), oblast Běvnovských secesních domů a pak ještě tu bývalé dosud existující usedlosti Ladronka, Šarfránka (Kukulova ul.). Běvnov byl vesnicí a městem se stal roku 1907 vlastně omylem. Roku 1907 sem na nějakou oslavu zaměřil František Josef I. Líbilo se mu tu a ve své závěšce zmínil, že děkuje obyvatelům města Běvnova za milé přijetí. Pohotový Běvnovský starosta toho hned využil a občané města Běvnova srdečně děkují za jeho slova. Co bylo vyšetřeno, nešlo vzít zpět a tak se Běvnov (:-)). Běvnovští se ovšem neradovali dlouho. Smích je přeludem na Nový rok 1922, kdy byl Běvnov připojen k Praze.

Velkou dardu, a hodně bolestivou, dostal Velký Běvnov v sedmdesátých a osmdesátých letech minulého století. Tehdy se z místa, které mělo svůj nezaměnitelný kolorit, stalo stavenišť. Nejdříve se sneslo nemalé množství domů k zemi. Nahradily je nevzhledné paneláky obsazené hlavně straníky a sídliště tak získalo nepřívětivý znájmý pátý Obukov. Jen malá kaplička uprostřed panelákové přepomíná bývalou Běvnovskou návěs. Poslední podobu této části Běvnova lze spatřit v epizodě Pánička a parapliáko seriálu Hříšníci li pražského.

O něco lépe dopadla oblast nad Bělohorskou ulicí. Tady se mi opravdu líbí, dcera tu měla i pracoviště v jednom z příjemných secesních domů. V osmdesátých letech se začala stahovat mršina a nad touto částí Běvnova směrem ke Strahovu a hlavně nad oblastí Tejnky, která je tvořena pouze dvěma ulicemi - Za Strahovem a Nad Tejnkou.

Dvě Tejnka byl znám už ve 13. století. Přesný vznik usedlosti znám není. Od 17. století procházeli těmito místy poutníci z Lorety do Hájků. Kolem usedlosti pak vznikla osada, která se v 19. století stala součástí Běvnova. zachránila před demolicí sametová revoluce. Fakt, že lidé v předtím bourání na konci osmdesátých let neinvestovali do oprav, paradoxně celé situaci prospěl. Domky se zachovaly v původní podobě a místo má svůj osobitý ráz. Místní založili Sdružení Tejnka a 1. 1. 2003 se stala Tejnka památkovou chráněnou. Nádherná oáza klidu deset minut od Hradčan.

Kudy sem? Já zvolila oblíbenou tramvají 22. Vystoupila jsem na zastávce Malovanka, pak přes ručnou Bělohorskou ulici, kolem restaurace Závěrka poštou do kopce ulici Za Strahovem. Mimochodem na Závěrce moc dobrotě vaří. Připadně můžete zvolit metro B, vystoupit na Smíchovské, pak autobusem 191 z Knížecího strahovským stadionem vystoupit. Na Bělohorské 26 je také výborná kavárna Moje kredenc, je to takové těmi v jednom – kavárna, pekárna, cukrárna. Lepší kávu než tady jsem snad v Praze nepila. Překněšně lově k usedle ke stolku, pozoruje cvrkot na ulici, projíždějí tramvaje, auta. Mezitím chodí rázní fajnšmekři pro šunku, italské vína, bagety.. Vše první, kvalitní. A ceny přitom nejsou vůbec přemrštěné, obsluha milá, profesionální.

Ářas, kdy se do Běvnova jezdilo tančit na Marjánku. nenávratně zmizel (i když na Marjánce se tančí v krásném secesním sále i dnes), atmosféra je trochu jiná. Přesto má Běvnov své neopakovatelné kouzlo stále. Nevynechejte jej při svých návštěvách Prahy, určitě vás nezklame. Obdivovatelka Prahy, MIA